

разі це рішення суду направляється до держави перебування такої особи, після чого вже місцевий суд повинен розглянути питання екстрадиції громадянина України назад до України чи відмовити у такому клопотанні [3].

Підсумовуючи вищезазначене, вважаємо за необхідне сказати, що реалізація інституту екстрадиції ухлянтів від військової служби на практиці є досить складною та потребує багато часу та зусиль, і тому в дійсності реалізовується тільки щодо дуже вузького та незначного кола наших громадян. Вважаємо, що механізм екстрадиції потребує подальшого вдосконалення з метою притягнення всіх ухлянтів-втікачів до кримінальної відповідальності.

1. Березняк В. С. Сучасні погляди на поняття екстрадиція у науці кримінально-процесуального права. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 4. С. 374–383.

2. Екстрадиція ухлянтів. Популізм vs реальність? URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/ekstradiiya-uhilyantiv-populizm-vs-realnist.html> (дата звернення: 20.02.2024).

3. Повернення ухлянтів з-за кордону: чи це можливо? URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/extradition-ugilanti-vlada-poverenye-viina/32580390.html> (дата звернення: 23.02.2024).

УДК 341.45

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/738-739

Анна ЧУБЕНКО

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Таїсія ШЕВЧЕНКО

старший викладач кафедри
кримінально-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасному світі, охопленому глобалізацією, взаємодія між країнами у сфері кримінального процесу стає надзвичайно важливою. Зростання транснаціональних злочинів, таких як тероризм, кіберзлочинність, торгівля людьми та наркотиками, створює виклики, які вимагають спільних зусиль для їх подолання. У цьому контексті міжнародне співробітництво у сфері кримінального процесу є ключовим фактором ефективної боротьби зі злочинністю.

Міжнародне співробітництво в межах кримінального провадження є невід'ємною складовою міжнародного правозахисту та боротьби зі злочинністю. Його сутність полягає у вжитті необхідних заходів для надання міжнародної правової допомоги, що містить у собі виконання різноманітних процесуальних дій та процедур. Насамперед міжнародна правова допомога містить вручення документів, необхідних для провадження справи, між компетентними органами різних країн [1, с. 18]. Це може стосуватися повідомлень про підозру, запитів на надання доказів або іншої необхідної інформації для розслідування або судового процесу.

Одним із важливих аспектів міжнародного співробітництва є обмін інформацією між правоохоронними органами різних країн, а саме обмін оперативною інформацією про підозрюваних, учасників злочинних угруповань, а також докази злочинів. Швидкий та ефективний обмін інформацією дозволяє правоохоронним органам оперативно реагувати на злочинну діяльність та утримувати злочинців від вчинення нових злочинів [2, с. 42].

Крім того, умови глобалізації вимагають вдосконалення правової бази для міжнародного співробітництва. Розробка та узгодження міжнародних конвенцій, угод та протоколів стосовно боротьби з різними видами злочинності є критично важливими. Ці документи створюють загальні стандарти та процедури для співпраці між країнами, сприяючи уніфікації підходів та забезпечуючи однакові умови для всіх учасників [4, с. 15].

Окрім того, важливим елементом міжнародного співробітництва є взаємна правова

допомога. Це охоплює екстрадицію підозрюваних та засуджених осіб, а також виконання рішень судів інших країн. Забезпечення справедливого та ефективного правосуддя для всіх учасників процесу є головним аспектом міжнародного правового співробітництва. Зрештою важливо відмітити, що міжнародне співробітництво у сфері кримінального процесу є постійною і невід'ємною частиною боротьби зі злочинністю в умовах глобалізації. Тільки завдяки спільним зусиллям країн можна досягти успіху в запобіганні та припиненні транснаціональних злочинних дій, забезпечивши безпеку та захист прав громадян у всьому світі [3, с. 28].

У сучасних умовах глобалізації спостерігається поширення та зміна характеру організованої злочинної діяльності. Традиційні ієрархічні структури злочинних угруповань уступають місце більш вільним мережевим формам, що взаємодіють між собою. Наприклад, організовані злочинні групи, що займаються незаконним обігом наркотиків, часто включаються в контрабанду та розповсюдження інших нелегальних товарів. Виявлення зв'язків між незаконним обігом наркотиків та іншими формами транснаціональної злочинності потребує комплексного підходу до їх ефективного запобігання та протидії [1, с. 38].

Проблема злочинності набуває все більш глобального та міжнародного характеру щороку. Транснаціональна злочинність стає загрозою для економіки та національної безпеки держав, спричиняючи значні фінансові втрати і людські жертви. Мільйони людей стають жертвами вживання наркотиків, жертвами насильства, контрабанди та торгівлі людьми [2, с. 4].

Управління ООН по боротьбі з наркотиками і транснаціональною організованою злочинністю акцентує на тому, що транснаціональна злочинність стосується кожного регіону та кожної країни у світі, і боротьба з цим явищем вимагає спільних зусиль.

Останніми десятиліттями спостерігається тенденція до зростання міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності. Це зумовлено швидким розвитком інтеграційних процесів у світі, зміцненням політичних, економічних, культурних та гуманітарних зв'язків, поліпшенням засобів транспорту та зв'язку, спрощенням процедур перетину кордонів між країнами, а також зростанням важливості загальнолюдських цінностей, ідей справедливості та солідарності [3, с. 10].

Співробітництво держав у галузі протидії та запобігання злочинності та забезпечення громадської безпеки ґрунтується на їх взаємозв'язку та взаємозалежності. Ця спільна діяльність відображає якісні зміни в самій природі злочинності, включно з її інтернаціоналізацією, що означає зростання важливості міжнародного аспекту, такого як вчинення злочину на території двох або більше держав, приховування та збут викраденого майна чи відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом за кордоном.

Підсумовуючи, треба зазначити, що умови глобалізації викликають зростання транснаціональної злочинності, яка стає складною проблемою для всіх країн світу. Запобігання та протидія цьому явищу вимагає комплексного підходу, що містить у собі міжнародне співробітництво, вдосконалення законодавства, ефективний обмін інформацією та взаємну правову допомогу між країнами. Увага, що посилюється, до цього питання на міжнародному рівні свідчить про визнання його серйозності, про необхідність спільних зусиль у боротьбі з ним. Важливо забезпечити постійність та активізацію міжнародного співробітництва в цій сфері для забезпечення безпеки та захисту прав людини у всьому світі.

1. Ільченко О. В., Сенченко С. М. Поняття та принципи екстрадиції у кримінальному процесуальному праві. Сумський державний університет, 2022.

2. Леган І. М. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності. 2021. С. 20.

3. Леган І. М. Основні напрями й форми міжнародного співробітництва щодо запобігання та протидії транснаціональній злочинності. 2021. С. 45.

4. Попко В. Зближення кримінально-правових систем в умовах глобалізації злочинності. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. С. 227–237.

5. Ісланкін С. М. Відсторонення від посади: міжнародний досвід регламентації. Правова позиція. *Актуальні питання юриспруденції*. 2022. № 4 (37). С. 271–274. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2022/4/51.pdf>.